

Arviointikertomus 2022

Tarkastuslautakunta 12.6.2023



Leppävirta

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus	3
Tarkastuslautakunta	4
Tarkastuslautakunnan tehtäväjako ja kokoonpano	5
Vuoden 2022 painopisteet	6
Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi	7
Tilintarkastus	8
Tavoitteiden toteutumisen arviointi kuntastrategian pohjalta	9
Taloudellisten tavoitteiden arviointi	9
Yleistä.....	10
Investoinnit	11
Lainat ja omavaraisuus.	11
Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	11
Kunnanhallitus ja kunnanhallituksen yleisjaosto.....	13
Vaalilautakunta	15
Perusturvalautakunta	15
Koululautakunta	18
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	20
Tekninen lautakunta	22
Vesihuoltolaitos	24
Elinkeinotoimi	25
Kuntakonserni ja ylikunnalliset.....	25
Yhteenvetoarviointi	26
Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle	26

Puheenjohtajan katsaus

Lautakuntamme työ jatkui edelleen kehittyen. Tarkastuskertomuksen valmistelussa on korostunut yhteistyö, avoimuus ja keskusteleva työote. Niin sanotun harjoitusvuoden jälkeen kertomuksen rakentaminen on edennyt tarkoituksenmukaisesti. Tämä on havaittavissa myös lautakunnan kokousten kohtuullisen suuresta määrästä, Työ on tehty keskustellen ja ajatuksia avoimesti esittäen. Lisäksi olemme saaneet hyvää tukea työhömme.

Odottavin mielin seuraamme rikkonaisen ja uhkakuviakin sisältävän maailmantilanteen varjossa muun muassa SOTE-uudistuksen mukanaan tuomia vaikutuksia kunnan toimintaan ja talouteen. Ainakin Leppävirralta tehtävät siirtyvät terveellä pohjalla suuremmille harteille.

Tällaisina maailmantilanteen tummina aikoina on hyvä nostaa esille ja tiedostaa ympäristönsä positiiviset asiat. Näitäkin meillä kotikunnassamme riittää. Työpaikkoja on ja kunnan taloustilanne, ja sitä kautta palvelujen järjestämismahdollisuudet ovat vähintään hyvällä tasolla.

Kiitokset lautakunnan jäsenille, tilintarkastajalle, virkamiehille ja muille luottamushenkilöille, joiden panosta olemme voineet käyttää kertomuksen valmistelussa.



Heikki Ropponen pj.



Tarkastuslautakunta

Tehtävänä on mm. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi tarkastuslautakunnan tulee valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi, valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Lisäksi lautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä tilintarkastajien tehtävien suorittamista. Lautakunnan tulee myös huolehtia siitä, että tilintarkastustaan varten on riittävät voimavarat sen suorittamiseksi hyvän tilintarkastustavan edellyttämällä laajuudella.

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kunnan ulkoisesta valvonnasta. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. (kunnan hallintosäntö luku 9) Leppävirran kunnan tarkastuslautakunnan esityslistoja ei julkaista verkossa. Pöytäkirjat julkaistaan verkossa kuntalain mukaisesti, Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään kuntalain 14 luku 121:ssä.

Lautakunnalle oli 2022 budjetoitu toimintansa toimintakatteeksi (sisältäen tilintarkastuksen) 16000 €, toteuma oli 7000 €. Tilintarkastustoimintaa oli jyvitetty hallintokunnille, ja tästä seurasi 10000 € sisäiset tuloutukset.

Tarkastuslautakunnan tehtäväjako ja kokoonpano

Lautakunnan kokoonpano

Jäsen	varajäsen
Heikki Ropponen Pj	Juha Kilpeläinen
Henna Pitkänen Vpj.	Katja Turkia (Raili Miettinen 13.03.2023 alkaen)
Pertti Hyvärinen	Tuomo Luostarinen
Juha Kumpulainen	Arto Luostarinen
Eija Nissinen	Pirjo Korhonen

BDO Audiator Oy JHT, HTT tilintarkastaja toimii Lilja Koskelo ja avustava tarkastaja Eija Susitaval.

Lautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuu on seuraava:

Lautakunta	Tarkastuslautakunnan jäsen
Kunnanhallitus ja valtuusto	kaikki
Perusturvalautakunta	Eija Nissinen/ kaikki
Koululautakunta	Henna Pitkänen/ kaikki
Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta	Pertti Hyvärinen/ kaikki
Tekninen lautakunta	Juha Kumpulainen/ kaikki
Elinkeinolautakunta investoinnit	kaikki

Lautakunta kokoontui tarkastustoimintaa 2022 varten 11 kertaa

Lautakunnan kokoukset:

25.10.2022 Arviointikertomuksen valmistelua. Valmisteltiin vuosikello tarkastustoimea varten, päivitettiin valtuustokauden arviointisuunnitelma. Lilja Koskelo esitteli tilintarkastuksen työohjelman. Päivitettiin sidonnaisuusrekisteri.

21.11.2022 Arviointikertomuksen valmistelua. Kuultiin Jonna Torni-Holopaista yleisjaoston toiminnasta ja sote-henkilöstön tilanteesta sekä hyvinvointialueen muodostamisesta. Timo Ripatti toi kunnanhallituksen terveiset organisaatiouudistuksista ja muista ajankohtaisista asioista. Sirpa Voutilainen kertoi vuoden 2022 talousarvion toteutumisen näkymistä ja arvion tulevasta budjetista. Käytiin tutustumiskäynnillä Kivelän koululla ja kuultiin lukiolaisten ja yläkoululaisten näkemyksiä koulutoiminnasta.

19.12.2022 Arviointikertomuksen valmistelua. Kuultiin Mika Nupposta Leppävirran Kiinteistö Oy:n tilanteesta, Ann-Mari Karvinen ja Tiina Nousiainen kertoivat kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kuulumisista. Keskusteltiin lukion oppilaskunnalta saadusta palautteesta koulun hallinnon järjestämisestä.

10.01.2023 Valmisteltiin arviointikertomusta. Työkokous. Myönnettiin ero Katja Turkialle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä.

10.02.2023 Kuultiin Hanna Veijalaista vesilaitoksen toiminnasta. Tapio Montonen raportoi teknisen toimen ajankohtaisista asioista ja toiminnasta. Tilintarkastaja Lilja Koskelo esitteli tarkastustoimintaan liittyviä arviointilomakkeita ja raporttipohjia. Päätettiin pyytää tarkennuksia konsernivalvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen osalta.

10.03.2023 Lilja Koskelo esitteli tilintarkastuksen väliraportin ja saadut selvitykset sisäisen valvonnan käytänteistä. Valmisteltiin arviointikertomusta mm. lautakunnalle aiempina vuosina annettujen vastausten osalta.

06.04.2023 Marena Paahto kertoi kattavasti perusturvalautakunnan viimeisestä toimintavuodesta. Sirpa Voutilainen esitteli kunnan tilinpäätöksen.

24.04.2023 Arviointikertomuksen valmistelua. Työkokous.

15.05.2023 Arviointikertomuksen valmistelua. Työkokous. Timo Ripatti kertoi ajankohtaisista asioista.

22.05.2023 Arviointikertomuksen valmistelua. Työkokous.

30.05.2023 Arviointikertomuksen valmistelua. Tilinpäätöksen käsittely. Lilja Koskelo esitteli.

Vuoden 2022 painopisteet

Sisäisen tarkastuksen osalta saimme osana kyselyä osastopäälliköiden selvityksen asioiden hoidosta Leppävirran kunnassa. Lisäksi tilinpäätösaineistossa on hallinnonaloittain käsitelty ja arvioitu sisäisen valvonnan toteutumista. 2022 toiminnasta on pyydetty lisäselvityksiä riskienhallinnasta ja konserniohjauksesta.

Hallintokunnilta pyydettiin keväällä 2022 arviot strategian painopistealueiden tavoitteiden toteutumisesta ja mittareiden toimivuudesta. Hallintokunnat totesivat mittareissa olevan kehittämistä, mutta kehitystyötä ei ole vielä aloitettu.

Painopisteet vuoden 2022 tarkastuskertomukseen on otettu koululautakunnan alaiset asiat, vesilaitos sekä Leppävirran Kiinteistö Oy.

Sisäisen valvonnan painopisteenä tilintarkastajalle on konserniohjauksen toteutuminen.

Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Hallintokunnat ovat vastanneet tarkastuskertomuksessa esitettyihin huomioihin. Nämä vastaukset ovat merkittynä pöytäkirjoihin ja saatettu erikseen tiedoksi tarkastuslautakunnalle. Alla olevat huomiot ovat hallintokuntien vastauksista koottuja yhteenvetoja, ja kuvastavat hallintokunnan näkemystä tarkastuslautakunnan havaintoihin. Tässä on nostettu esille vain vastaukset esille tuotuihin kehityskohteisiin, hyvät asiat ja onnistuneet käytännöt löytyvät tarkastuskertomuksesta.

Kunnanhallitus vastasi tehtyihin huomioihin kokouksessaan 27.06.2022.

Leppävirran kunnassa on pääsääntöisesti saamiemme selvitysten mukaan toteutettu konserniohjausta konserniohjeen edellyttämällä tavalla. Joskin toiminnassa tai sen ohjaamisessa, sekä kirjallisessa dokumentoinnissa olisi parantamiskohteita. Tilintarkastaja on pyytänyt lisäselvityksiä konserniohjauksen toimintatapoihin, tehtyihin toimenpiteisiin, olemassa oleviin käytänteisiin ja edellä mainittujen toimien kirjalliseen dokumentaatioon liittyen.

Elinkeinotoimikunnan toimintaa koskeviin huomioihin kunnanhallitus vastasi toimikunnan olevan rooliltaan yhteistyötä edistävä toimielin, suoria vaikutusmahdollisuuksia toimikunnalla ei ole.

Kunnanhallituksen yleisjaoston osalta sairaspöissaolojen kohdalla on tapahtunut kehitystä parempaan suuntaan, mutta vieläkin toimenpiteitä tehostetaan asiassa. Ohuen organisaation aiheuttamaa haavoittuvuutta on pyritty suunnitelmallisesti vähentämään sijaisjärjestelyitä kehittämällä ja palvelujen ulkoistamisen myötä. ICT ulkoistuksen määrärahaylitys on johtunut osittain aiemmin määritellyn palvelutason nostosta, siirtymävaiheen prosessissa ilmenneistä lisätöistä ja tietoturvan tason nostosta, sekä tulevaan varautumisesta.

Ylikunnallisiin ja tulevaa HVA-aluetta koskevissa asioissa kunnan yksittäisen kunnan vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset, mutta HVA aluetta tuleekin johtaa kokonaisuutena.

Perusturvalautakunta antoi vastineensa 18.08. 2022 pitämässään kokouksessa. Kehityskohteina mainituista rekrytointien haasteista ja kuntastrategiaan peilaavien mittareiden käyttökelpoisuudesta perusturvalautakunta yhtyy tarkastuslautakunnan näkemyksiin. Perusturva pyrkii toimillaan vastaamaan näihin haasteisiin.

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta antoi vastineensa kokouksessaan 7.9.2022. Ohuen organisaation luomiin haasteisiin etsitään ratkaisuja. Nuorisotilan aiheuttamaan haasteeseen on vastattu, nuorisotilatoiminnot ovat siirtyneet Areenan tiloihin vuoden 2023 alussa.

Tekninen lautakunta antoi vastineet kokouksessaan 21.09.2022.

Sotokeskuksen ja paloaseman valmisteluvastuu on siirtynyt hyvinvointialueen vastuulle. Rakennusten purkamiseen tehtiin varaus tilinpäätöksen valmisteluvaiheessa ja menettelyohje saatiin tilintarkastusyhteisöltä. Talousarviomuutosta ei ollut mahdollista tehdä tilivuoden aikana.

Vesihuollon toiminta-alueen laajentamisen osalta on menetelty hallinnollisesti virheellisesti ja Ely-keskus on hakenut korkeimmalta hallinto-oikeudelta valtuuston päätöksen purkamista. Asia on uudelleen valmistelussa.

Korjausvelkaa korjataan talousarvion puitteissa infran ja rakennusten osalta. Valtuuston päätökset osoittavat investointimäärärahat.

Riikinnevan jätelaitos ottaa myös purkujätteen vastaan, jos kunnasta ei löydy sijoituspaikkaa. Purkujätteen osalta puhdas tiili- ja betonijäte tullaan murskaamaan purkupaikalla ja se pyritään sijoittamaan suunniteltuihin kohteisiin heti murskaamisen jälkeen. Välivarastointia ei kannata tehdä ajokustannusten takia. Purkujätteen käsittely on tapauskohtaista ja suunnitelmallista. Ekologisesti suotavaa olisi löytää uusiokäyttömahdollisuuksia

Koululautakunta antoi vastineensa kokouksessaan 27.10.2022. Henkilöstön sijaisjärjestelyitä ja henkilöstövajetta koskeviin kehityskohteisiin etsimällä ratkaisuja ja kehittämistyötä muutenkin jatketaan.

Tilintarkastus

Kunnan tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan ja tilintarkastussuunnitelman mukaisesti.

Lautakunta on arvioinnissaan käsitellyt tilintarkastajan tekemän loppuraportin tilintarkastuksesta 2022., johdon vahvistusilmoituksen, tilintarkastuskertomuksen 2022, henkilöstökertomuksen 2022 ja perehtynyt riskienhallinnan käytänteisiin

Tarkastuslautakunta on toimiessaan tehnyt havaintoja riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämistä koskevissa asioissa, ja toteaa tarpeelliseksi saada lisäselvityksiä lain (Kuntalaki 39 §, 47 § ja 14 §) vaatimista vähimmäistoimista ja dokumentoinnista asiaan liittyen. Tämä koskee sekä kunnan omia että konserniohjauksen piirissä olevia toimintoja. Asioista tulee saada toimialakohtainen selvitys, sisältäen valvonta, toiminta, seuranta ja kehittämiskohteet. Myös arviointi mahdollisista toiminnan puutteista ja akuuteista muutoskohteista tulisi selvittää.

Tilintarkastajan pyytämät selvitykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta saatu 24.02.2023 käsitelty lautakunnassa 10.03.2023.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi kuntastrategian pohjalta

Kuntastrategia pohjaa neljään peruspilariin.

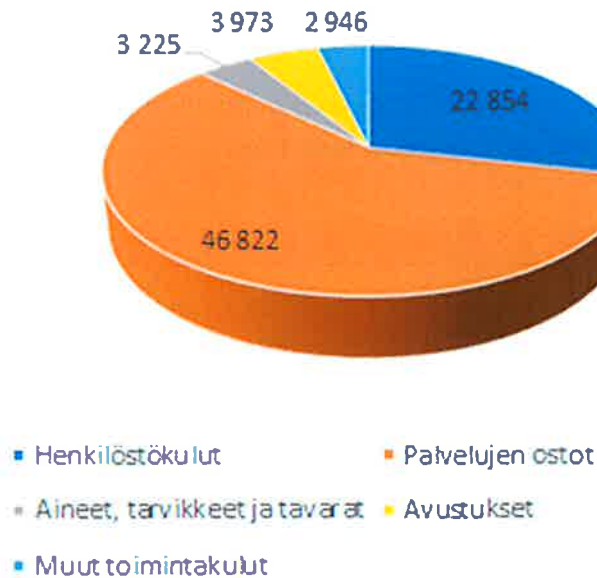
1. Houkutteleva asuinpaikka
2. Vahva elinkeinoelämä
3. Hyvät palvelut
4. Toimiva kuntaorganisaatio

Tavoitteiden toteumat on esitetty hallintokuntaakohtaisesti kunkin hallintokunnan osalta ta-sekirjassa ja mittareiden toteumaa arvioitu hallintokuntaakohtaisesti kunkin hallintokunnan esittelyn yhteydessä.

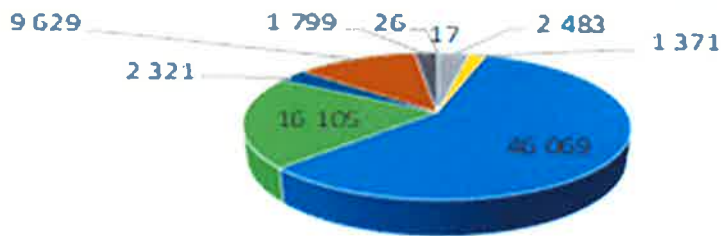
Hallintokunnilta aiemmin tullut tarve selkeyttää toiminnallisten mittareiden asettelua., ei ole vielä arvioitu uudestaan. Toki asiaa on käsitelty hallintokunnissa sisäisesti.

Taloudellisten tavoitteiden arviointi

Käyttötalousmenot menolajeittain 2022, 1000 €



Käyttötalousmenot 2022 toimitielimittäin, 1000 €



- Vaalit 26 000€
- Kunnanhall 2,480 milj. €
- Perusturva 46,070 milj. €
- Kultt ja Vapaa-aikaltk 2,320 milj. €
- K-S Ympltk 1,8 milj. €
- Tark Itk 17 000 €
- Henkilöstöhall Yksisj 1,370 milj. €
- Kouluttk 16,1 milj. €
- Tekninen 9,630 milj. €

Yleistä

Tulos 360 034 € ylijäämäinen, talousarvio tehty 264 345 € ylijäämäiseksi. Poistot (vuosikate % poistoista) 2022 tehty 102,5 %. Tunnusluku heikentynyt edellisvuodesta, mutta on yli 100 joka on hyvä taso.

Kunnan lainakanta ei kasvanut vuonna 2022 uusilla lainoilla. Vanhaa lainakanta lyheni, ollen 2022 vuoden lopussa 4,784 M€. Leasingvastuut n.10,3 M€.

	2022	2021	2020
Tilikauden tulos M€	0,360	0,375	0,405
Vuosikate 1000 €	4728,6	3859,8	6101,1
Verotulot M€	39,440	38,683	35,50
Valtionosuudet M€	28,603	27,35	28,47
Lainat ja vuokravastuut M€	15,079	13,722	17,74*
			36,38*

Aiempien vuosien vertailulukku on prosenttia käyttötalousmenoista. 2023 Lainat ja vuokravastuut M€, joka ei ole yhteismitallinen aiempien kanssa. Tunnusluku on kuitenkin kuvaava ja vuoden 2021 luku on esitetty taulukossa.

Investoinnit

Vuoden 2022 investointeihin oli budjetoitu 7638000 € (sisältää varaukset) ja toteuma tilinpäätöksessä oli 1874000 €. Investoinneissa lähes kaikissa päätetyissä toteumaa, joka on budjetoitua alempi. Lisäksi toteutumattomia hankkeita on irtaimen hankintaan liittyen.

Investoinneista suurimpina, jotka eivät toteutuneet voidaan mainita seuraavat: Riikinnevan kunnallistekniikka ja Ely:n yhteishankkeet.

Useana vuonna kunnan elinvoiman ylläpitämiseksi budjetoinnissa on ollut 2000000 € varaus teollisuuskiinteistöille. Valitettavasti tänäkään vuonna summalle ei löytynyt kohdetta. Valtuustotasoa sitovia investointeja jäi myös varausten lisäksi toteuttamatta eri syistä.

	2022	2021	2020
investoinnit	1 871 936	2 120 973	2 421 270
korkomenot	54 199	69315	87230

Lainat ja omavaraisuus.

	2022	2021	2020	Pohjois-Savon K.A 2021
lainakanta €/asukas	521	595	1113	4 666
omavaraisuusaste %	73,0	73,9	71,2	56.26
kassan riittävyys	45	24,4	32,1	47
lainahoitokate	6,1	5,2	4,4	-----

Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Konsernin osakkuusyhtiöt:

Toiminta- ajatuksen toteuttaminen onnistunut konserniyhtiöissä hyvin. Kiinteistö Oy:n käyttöaste vähentynyt ollen 2021 83,04 % ja 2022 82,46 %. Kiinteistö Oy:ssä tehty suunnitelman mukaisia peruskorjauksia kassavaroin. Jos käyttöaste jatkaa heikkenemistään se aiheuttaa vaikeuksia jatkossa.

Kiinteistö Oy:n tilannetta on selvitetty vuoden 2022 aikana ja 2023 on aloitettu selvitys toimenpiteistä yhtiön aseman säilyttämiseksi, sekä taloudellisen ja toiminnallisen aseman parantamiseksi. Konsulttiselvitystä tekee INSPIRA Oy. Vuoden 2022 alijäämä johtui As Oy Mäenrinteen konkurssista ja niiden osakkeiden alaskirjauksesta.

Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n tulos osoittaa toiminnan palaamista kohti ns. normaalia. Lainakantakin on lyhentynyt voimakkaammin. Energiansäästötoimet alueella ovat myös osaltaan parantaneet Vokkolan toimijoiden tulosta. Monitoimitalo Oy:n toiminnalliset tavoitteet ovat täyttyneet ja tulos positiivinen.

yhteisö	kunnan omistus- osuus	2022 tulos	2021 tulos	2020 tulos
Leppävirran kiinteistö oy	100	-121 796	0	0
Virkistysuimala leppäkerttu oy	100	147 928	-51 751	-21 2841
Leppävirran Monitoimitalo	100	36 988	43975	47419
Teollisuustalontie	40			
Kiinteistö Oy Leppävirran Majurinpelto	100	-34 340	-131 534	

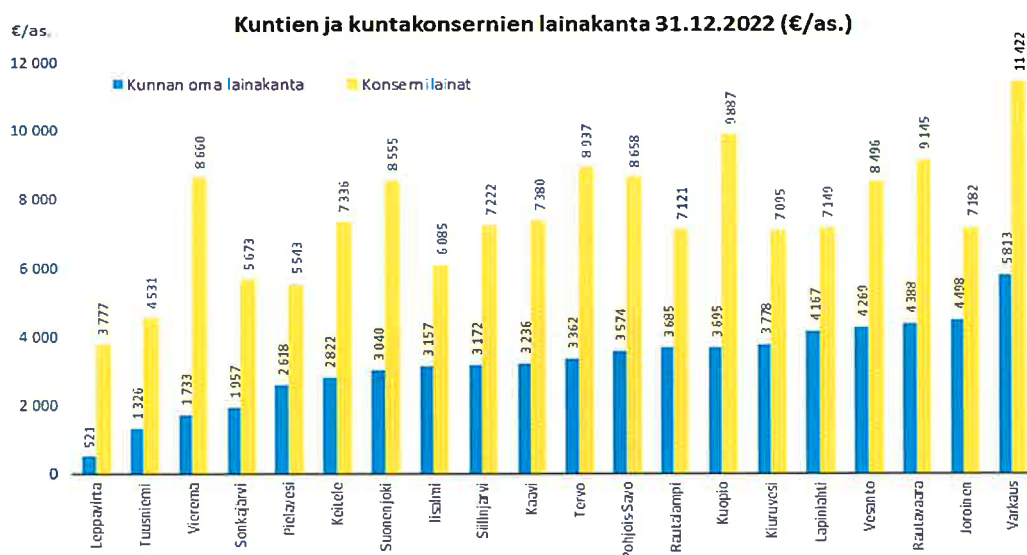
Kiinteistö Oy Leppävirran Majurinpelto perustettiin 2021 Leppävirran Vanhustentalo yhdistyksen ajaututtua vaikeuksiin. Yhtiön kaksi rivitaloa purettiin 2022 valtion myöntämän avustuksen turvia. Käyttöaste oli tavoitteen mukainen (> 70 %) ollen 76,08 %. Yhtiön taloudellinen tilanne parantui huomattavasti, mutta vuosi oli edelleen tappiollinen huoneistojen korjausten ja huoltojen vuoksi.

Leppävirran Loma Oy on mukana konsernissa leppävänä pöytälaatikkoyrityksenä. Kunnan omistusosuus 55,83 %. Toimintaa yrityksellä ei ole ollut pitkään aikaan. Juridisesti yrityksen alarajo on omistuspohjasta johtuen hankalaa.

Kuten kunnallakin konsernin vuosikate/ poistot % (112,6) on hyvällä tasolla. Edellisestä vuodesta tunnusluku on hivenen huonontunut, tunnusluku 2021 oli 117,5 %. Tunnusluvun tulee olla >80 %.

	2022	2021	2020	Pohjois-Savon keskiarvo 2021
vuosikate /asukas	850	741	995	1 063
Konsernilaina /asukas (+velat ja vastuut tunnusluku)	3 777 (5 075)	3588 (4634)	4212(5061)	8 658 (10 285)
omavaraisuusaste %	45,6	46,9	45,4	38
kassan riittävyys	56	39	40	53
lainanhoitokate	3,0	2,5	3,3	-----

☺ Tunnusluvut parantuneet lainamäärä vähentynyt. Leppävirta on edelleen 2022 ollut talouden tunnusluvuiltaan kärkikuntia Pohjois-Savossa. Velkamäärä on vähäinen ja muutkin talouden tunnusluvut konsernikin huomioiden vertailujoukossa parhaimpia.



Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuta 2023

☺ Kunnan 2018 päivitettyjen konserniohjeen noudattamiseen tulee kiinnittää huomiota edelleen. Dokumentaatiota konserniohjauksen toimenpiteistä ja annetuista ohjeista tulee terävöittää.

Kunnanhallitus ja kunnanhallituksen yleisjaosto

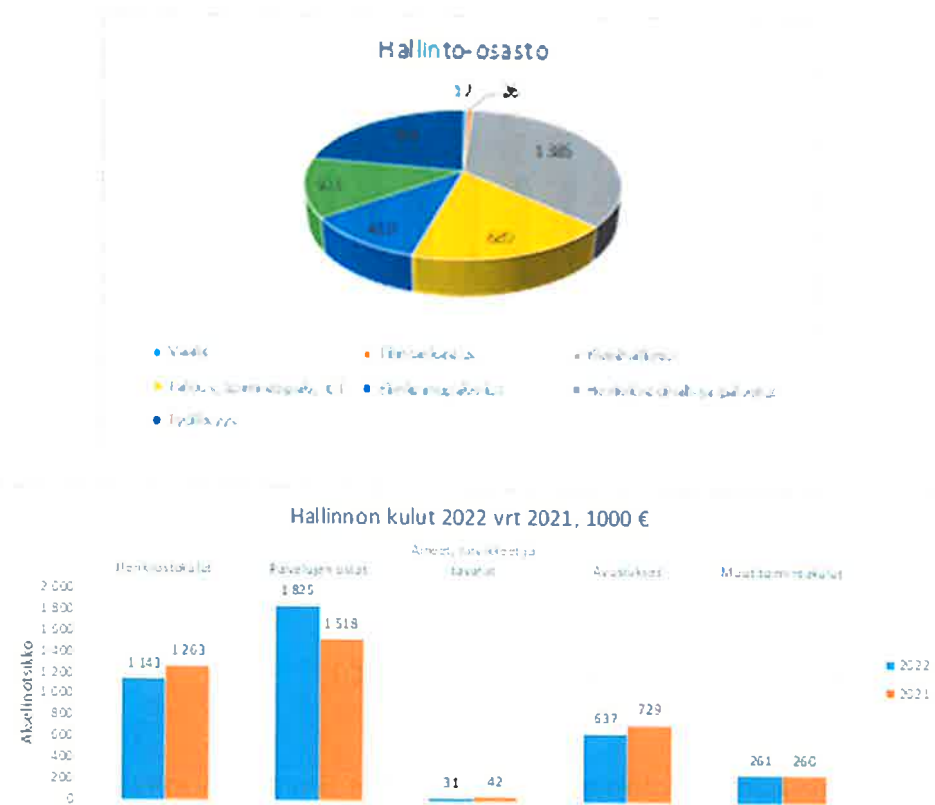
Ensimmäisenä kuvataan hallintokunnan toiminta-ajatus. Seuraavaksi esitetty valtuustotason sitovat määrärahat. Sama esitys on jokaisen hallintokunnan kohdalla. Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen yleisjaoston sanallinen arviointi yhdistetään.

Kunnanhallitus: Vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta, huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. (Kuntalaki 39 §) ja elinkeinotoimesta.

Kunnanhallituksen Yleisjaosto: Henkilöstöasioita koskevat asiantuntijapalvelut Leppävirran kunnan hallintokunnille ja työpaikoille, keskitettyjen henkilöstöasioiden hoito.

Tässä esitämme muutamia huomioita kunnan yleisistä henkilöstöasioista, koska nämä asiat kuuluvat hallintokunnan alaisuuteen.

1000 €	2022 toteuma	2022 TA muuttettu	2022 talousarvio	2021 toteuma
toimintatuotot	395	90	90	187
toimintamenot	-2 483	-2 446	-2 446	-2199
toimintakate (netto)	-2 088	-2 376	-2 376	-2012



Hallintokunnalta Tietohallinnan ulkoistaminen ICT Tieralle ja palkkahallinnon ulkoistus Sarastialle ongelmallista 2021, käyttöön otossa varsinkin henkilöstöhallinnon ja palkanlaskennan osalta vieläkin. Myös Sarastian käsittelemissä tilinpäätöstiedossa ja taloustilastoissa oli epätarkkuuksia, joista tilintarkastaja joutui pyytämään erillisselvityksiä. Myös kunta reklamoinut Sarastia Oy:tä.

Sisäisen tarkastuksen prosessit painopisteenä, asiassa edetty.

😊 Soveltuvissa työnkuissa etätyö koettu hyvin toimivaksi. Korvaavan työn malli otettu käyttöön ja hyväksi todettu, sen käyttöä syvennetään edelleen. Konsernissa toteutetaan pitkän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelua. Aiemmin aloitettu työturvallisuuden kehittäminen on osaltaan johtanut työtapaturmaperäisten sairaspotissaolojen huomattavaan laskuun.

⊕ Henkilöstöllä pitkiä sairauspoissaoloja, sairauslomapäivien määrä 2022 nousussa. Henkilöstöä eläköityy, hiljaisen tiedon siirto. Yleisesti haasteena ohut organisaatio, sijaisuudet ja työvoiman saatavuus, sekä sen sitoutuminen. Hintojen nousun vaikutus yleisestikin kunnan toimintaan. Sarastian ulkoistuksen toiminta.

Kunnanhallituksen yleisjaoston sitovat määrärahat

1000 €	2022 Toteuma	2022 TA muutettu	2022 Talousarvio	2021 toteuma
toimintatuotot	261	188	188	213
toimintamenot	-1 371	-1 482	-1 482	-1 583
toimintakate (netto)	-1 110	-1 294	-1 294	-1 325

Vaalilautakunta

Vaalilautakunta huolehtii vaalien toimittamisesta vaalilainsäädännön ja muun sitä koskevan ohjeistuksen mukaisesti. Vuonna 2022 oli aluevaalit, joiden toteuttamiseen lautakunnalle budjetoitu 35 000 € toimintaan. Vaalilautakunta toteutti tehtävänsä aluevaaleissa siten että toimintakatteeksi muodostui 8000 €

Äänestysauton käytöstä saatiin lisää positiivista palautetta.

Keskusvaalilautakunta summasi toimintansa seuraavasti:

Lautakunta sai työnsä hoidettua toiminta-ajatuksen ja vastuidensa mukaisesti. Vaalien työprosessi sujui hyvin ja ongelmia ei ilmennyt.

Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunta huolehtii alaisuudessaan olevien palveluiden tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä, näitä ovat sosiaalityön ja perheiden palvelut, erityisen tuen palvelut, hoivapalvelut, terveyspalvelut, sekä sairaanhoitopalvelut. Saamiensa selvitysten perusteella tarkastuslautakunta toteaa seuraavasti perusturvan toiminnasta.

Kaikki perusturvan esihenkilöt, johtajat ja avainhenkilöt ovat olleet mukana Pohjois-Savon hyvinvointialueen valmistelutyössä vastualueensa mukaisesti. Valmistelu vienyt työaika noin 20-80 %. Erilaiset selvitykset ja niihin liittyvät työt ovat kuormittaneet työyhteisöä monin eri tavoin.

lökkäiden asumisen mahdollisuuksia on vahvistettu Leppävirran Kiinteistö oy Majurinpellon remontoituilla asunnoilla. Vuoden lopussa käyttöasteen ollessa 76,08%. Palveluasumista ei

ole pystytty järjestämään omana tuotantona, vaan niitä on hankittu yksityisiltä palveluntuottajilta palveluseteleillä.

Kotihoidossa vahvistettu yöhoitoa, joka tukenut kotona asumista, myös asumispalveluissa vahvistettu yöhoitoa. Iäkkäiden omaishoidon tueksi käytössä ollut vuoden 2022 loppuun erillinen omaishoidon tuen tukipalkkioluokka, joita oli käytössä vuoden lopussa n. 40.

Tehostetun palveluasumisen henkilöstömitoitus on 0,6 henkilöä/asukas. Tämä ollut haasteellista äkillisten poissaolojen vuoksi. Koulutetuista hoitajista on ollut pulaa, joten työpanosta jouduttu ostamaan paikallisilta toimijoilta, mikä vaikuttanut kustannusten ylittymiseen.

Perusturvalautakunta korottanut tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen palvelusetelin arvoja vuonna 2022. Tehostetun palveluasumisen maksimiseteli oli 120e/vrk ja palveluseteli 67e/vrk.

Leppävirran kunta sai purettua pitkäaikaisen laitoshoidon terveysasemalta marraskuussa 2022. Tarvittavat ja toimeenpannut muutokset ovat kasvattaneet hoivapalvelujen palvelunostoja.

Hoivapalveluiden eri yksiköiden omavalvontasuunnitelmat päivitettiin ajan tasalle. Henkilöstölle järjestettiin lain mukaiset alkusammutuskoulutus, ensiapukoulutus ja käyttöjärjestelmäkoulutukset. Vuonna 2022 tehtiin suunnitelmallinen valvontakäynti kolmeen palveluntuottajan yksikköön.

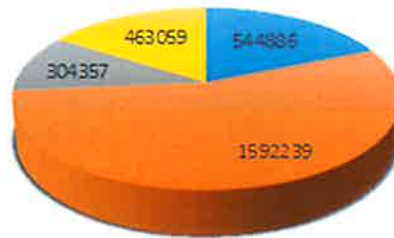
Talousarviossa määrärahaylityksiä tullut sosiaalihuollon palveluihin pitkittyneen koronapandemian vuoksi. Hoito- ja palveluvelka alkanut näkyä 2022 erityisesti lisääntyneinä henkilöstömenoina ja palvelunostoina. Määrärahaylitykset palvelunostoissa sosiaalityön ja perheiden vastualueella johtui lisääntyneinä yhteydenottoina, johtaen sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin. Aikuissosiaalityössä kasvoi päihdehuollon ja toimeentulotuen tarve.

Lisämääräraha 1 milj. euroa myönnetty kunnanvaltuustossa 12.12.2022. Menolisäys kohdistettu hoivapalvelujen palveluostoihin 200 000e, lastensuojelun palveluostoihin 300 000e ja perusterveydenhuollon ja sairaanhoitopiirin lisäkantoon 500 000e. Lisämäärärahalla täydennetty talousarvion jälkeen talousarvio ylittyi 0,29 milj. euroa. Leppävirran kunta saanut sosiaali- ja terveysministeriöstä Covid-19 kustannuksiin tukea 270 000e vuoden 2022 aikana. Lisämääräraha ja koronakorvaus huomioon ottaen perusturvalautakunnan nettomenot eivät ylittyneet.

Vanhusneuvosto kokoontunut säännöllisesti 2022 sihteerinään kotihoidon esimies.

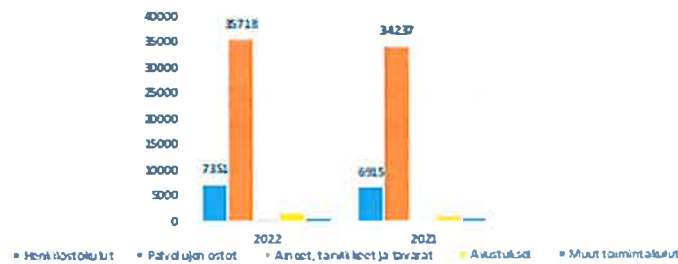
Maailmantilanteen takia Leppävirran kunta vastasi sosiaalihuollon valmistautumisen ja varautumiseen solmimalla Migri:n kanssa kuntamallin mukaisen sopimuksen.

Perusturvan tuotot 2022

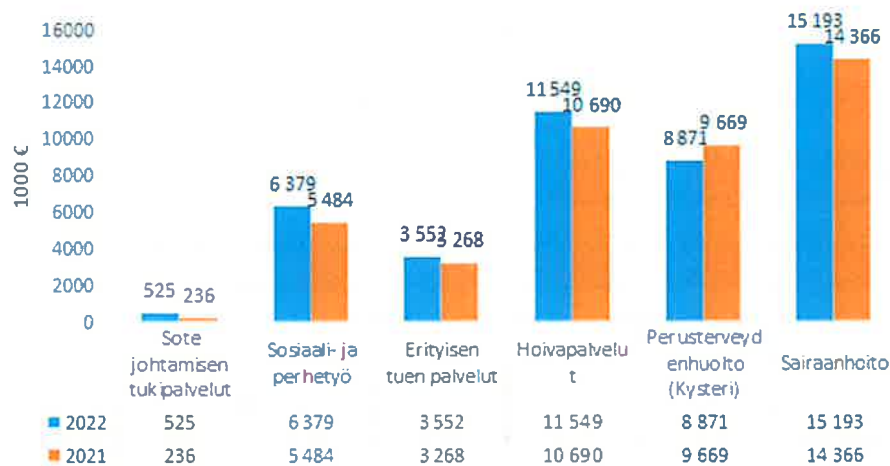


■ Myyntituotot ■ Maksutuotot
■ Tuotet ja avustukset ■ Muut toimintatuotot

Perusturva kulut 2022 vrt 2021, 1000 €



Perusturva 2022 vrt 2021, 1000 €



Lautakunnan Valtuustotasoa sitovat määrärahat

1000 €	2022 toteuma	2022 Ta muu- tettu	2022 Ta	2021 toteuma
toimintatuotot	3060	2221	2221	2586
toimintamenot	-46062	-45266	-44266	-43714
toimintakate (netto)	-43003	-43045	-42045	-41129

☺ Kotisairaaloiminta käynnistyi Leppävirralla syksyllä 2022. Kotisairaanhoidon on potilaalle tarjottava vaihtoehto osastohoidolle. Lääkäri vastaa hoidon kokonaisuudesta. Henkilöstömitoituksissa pysytty, vaikka sijaisten saanti ollutkin haasteellista ja lisännyt kustannuksia. Yöhoidon lisäys kotihoidossa tukenut kotona asumista. Yhteistyö työsuojelun kanssa tiivistynyt.

Hyvinvointialueelle siirryttäessä todetaan Leppävirran kunnan osalta: Palveluiden olevan taloudellisesti ja laadullisesti erittäin hyvässä kunnossa.

☹ Sairauspoissaolojen määrä lisääntynyt loppuvuonna 2022 pitkittyneen koronapandemian vuoksi. Hoito- ja palveluvelka alkoi näkyä lisääntyneinä henkilöstömenoina. Hoivapalvelujen toimintakulujen kasvuun vaikutti eniten henkilöstömitoitukseen vastaaminen sekä palveluostot. Samoin aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden osalta kustannukset ovat yleisen kustannusten nousun vuoksi suurentuneet.

Haasteet johtuvat pääsääntöisesti ulkoisten tekijöiden vaikutuksesta, jotka ovat yleismaailmallisia.

Koululautakunta

Perusopetuksen tehtävänä on auttaa lasta kasvamaan hänen omien kehitysedellytystensä pohjalta itsetuntonaan vahvaksi yhteiskuntakelpoiseksi yksilöksi, kasvattaa hänet jatko-opintoihin kykeneväksi, kulttuuriperintöään arvostavaksi, avarakatseisesti kansainvälisyyteen ja monikulttuurisuuteen suuntautuvaksi, ihmisoikeuksia sekä sukupuolten välistä tasa-arvoa kunnioittavaksi ja ympäristön suhteen vastuuntuntoiseksi ihmiseksi.

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi sekä yhteiskunnan jäseniksi. Koulutus antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot. Lisäksi tuetaan opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana. Yhteiseen päämäärään päästään yhteistyössä nuorten ja heidän kotiensa kanssa.

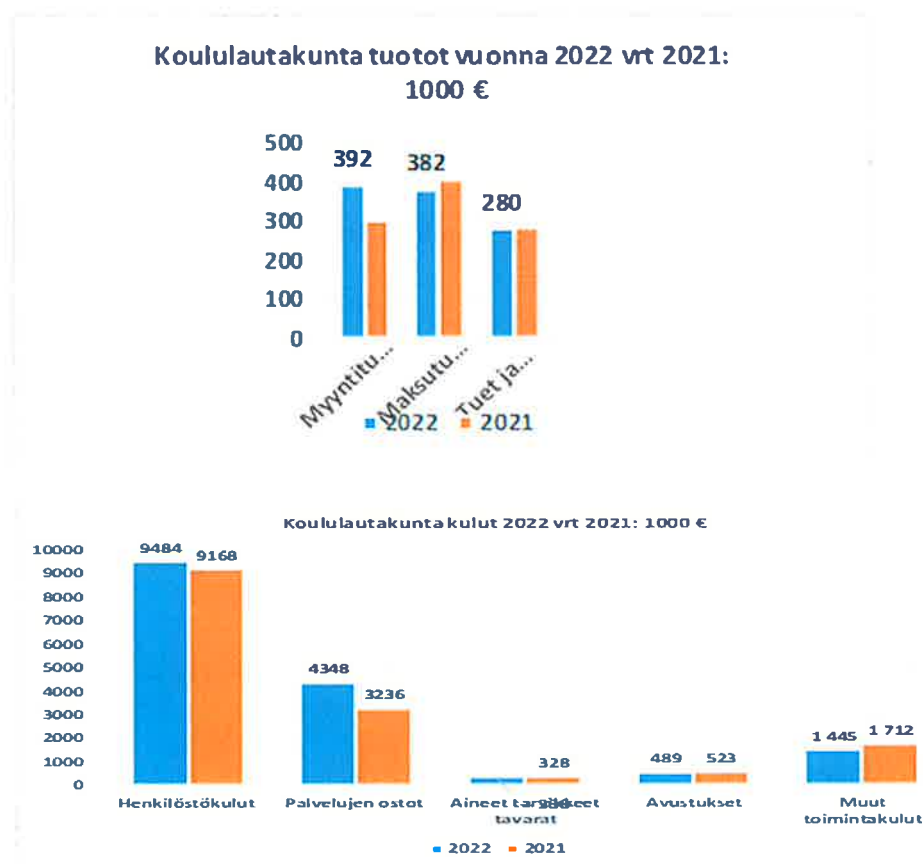
Vastuualue järjestää ja tuottaa varhaiskasvatuspalveluita (päivähoito ja esiopetus, lasten kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuet) kunnassa asuville lapsiperheille.

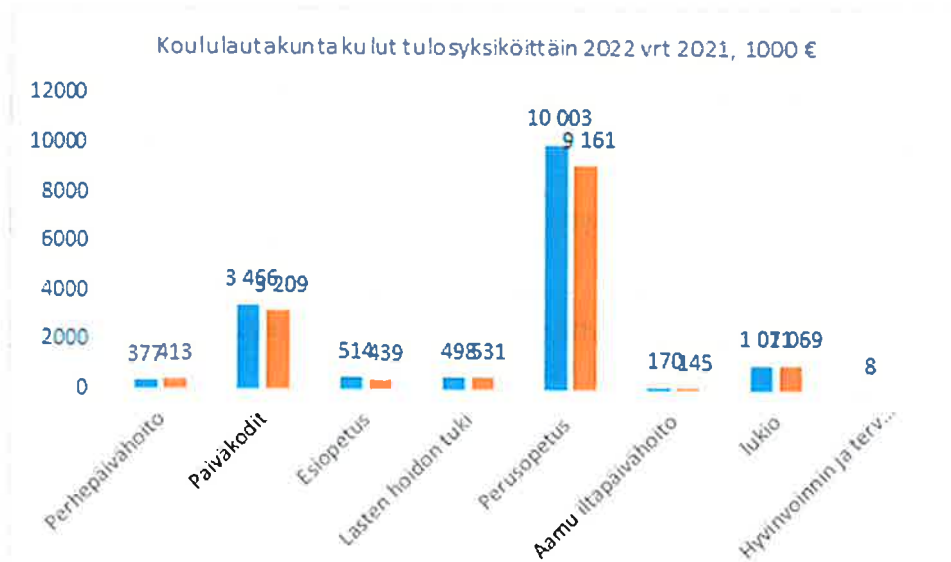
Lasten vaikuttamismahdollisuuskisa ja yhteiskuntakasvatusta lisätty, Lapsiparlamenttivaalit Joulukuussa 2022. Nuorisovaltuuston edustajat osallistuneet lautakuntien hyvinvointiryhmään, kiusaamisen vastaisen ohjelman valmisteluun. Lisäksi nuorisovaltuuston edustajat osallistuivat lautakuntien ja valtuuston kokouksiin.

Nuorisotilojen siirron yhteydessä käyttäjät osallistuivat niin tilojen suunnitteluun, kun toteutukseenkin.

Koulujen ja päiväkotien yhteisöllisyyttä vahvistettiin muun muassa toteuttamalla toiveruokapäiviä. Yrittäjyyspolku on toteutunut kaikilla vuositasoilla.

Varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetussuunnitelma päivitetty 2022.





Valtuustotasolle sitovat määrärahat

1000 €	2022 toteuma	2022 TA muut- tettu	2022 Talousarvio	2021 toteuma
toimintatuotot	1 054	762	762	997
toimintamenot	-16 105	-15 309	-15 109	-14 966
toimintakate (netto)	-15 051	-14 547	-14 346	-13069

Toimintakulujen nousun ja maksutuottojen vähenemisen vuoksi talousarvio ylittyi noin 1 M€. Esimerkiksi koulukuljetusten hinnannousu, sijaisjärjestelyt ja avustajapalvelut aiheuttivat kuluja.

😊 Lapset puheeksi koulutus on käynnistynyt. Lasten vaikuttamismahdollisuuksia ja yhteiskuntakasvatusta kehitetty. Henkilöstökoulutusta ollut hyvin tarjolla, ja siihen osallistuttu.

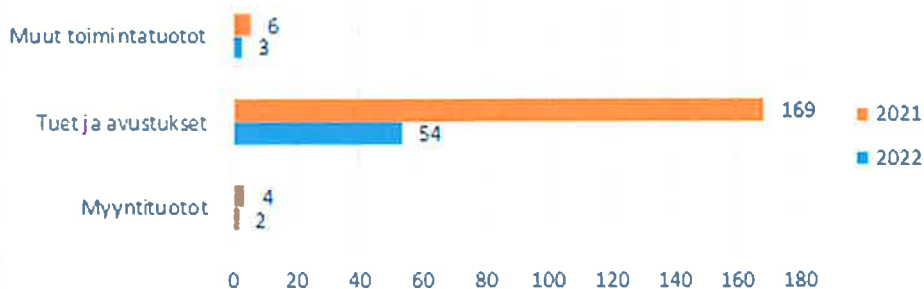
☹️ Harrastamisen Suomen mallin toteutuminen on ollut vaillinaista (osallistuminen 50%), asia kuitenkin panostamisen arvoinen ja yhteiskunnallisesti tärkeä. Lukion opiskelijat esittivät huolensa, koska kokivat rehtorin työkuorman olevan liian suuri. Talouden tasapainottamisohjelman mukainen palveluverkon supistaminen ei toteutunut.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

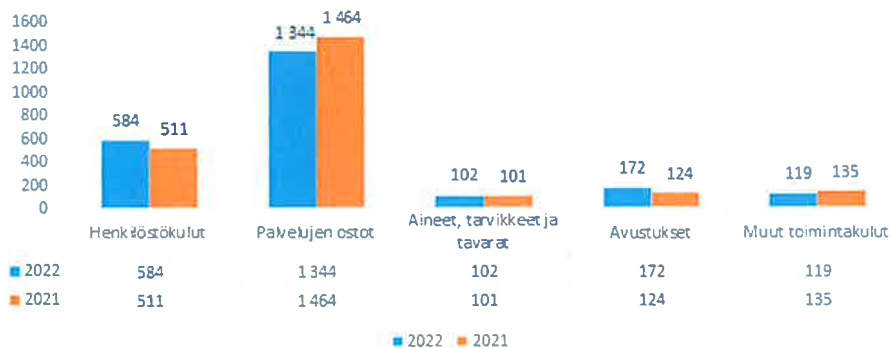
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on kehittää, edistää ja järjestää monipuolista kulttuuri- ja vapaa-ajan tarjontaa kuntalaisille. Palveluista noin 2/3 tuotetaan itse (hallinto, kulttuuri, kirjasto, nuorisoyhteisöt, liikuntapaikat), 1/3 ostetaan palvelutuottajilta (liikuntapalvelut, kansalaisopisto).

Palveluntuottajat raportoivat lautakunnalle toiminnastaan ja toteumistaan säännöllisesti.

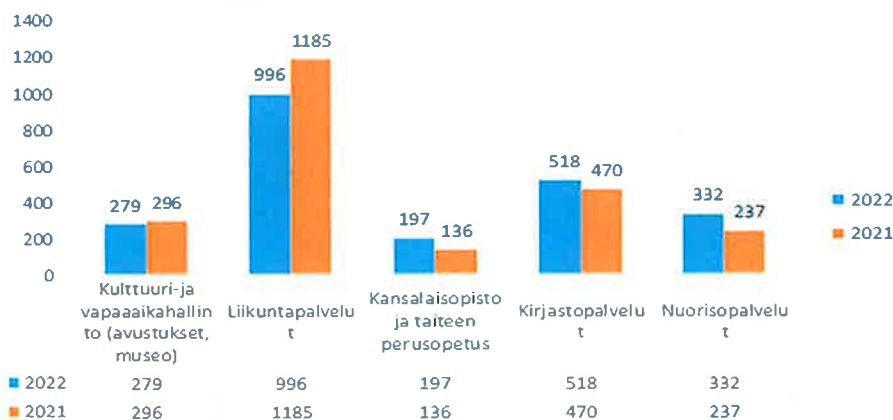
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tuotot 2022 vrt ed. vuoteen, 1000 €



Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulut 2022 vrt ed. vuoteen, 1000 €



Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut 2022 vrt 2021, 1000 €



Valtuustotasolle sitovat määrärahat:

1000 €	2022 toteuma	2022 TA muutettu	2022 TA	2021 toteuma
toimintatuotot	60	162	162	180
toimintamenot	-2 321	-2 314	-2 314	-2335
toimintakate (netto)	-2 261	-2 152	-2 152	-2155

Vapaa sivistystyön (kansalaisopisto) tarjonta monipuolista ja laadukasta.

Ulkopuolista rahoitusta hankkeisiin haettu aktiivisesti ja useisiin hankkeisiin saatu.

Nuorisopalveluiden somealustoja vahvistettu (mm. Po1nt).

Kirjastoauton palvelut koetaan tärkeäksi eri puolilla laajaa kuntaa.

☺ Nuorisotilojen siirto onnistui hyvin. Some näkyvyys ja sen edelleenkin kehittyminen. Palveluiden toimiminen verkossa. Etsivä nuorisotyö on vakiinnuttanut toimintansa. Asiakas- ja työntekijäturvallisuus toteutunut suunnitellusti. Nuorisopalvelut järjestivät Leppäkertun koululla Kesäleppis -toimintaa lapsiperheille.

☹ Henkilöstön sijaisuuksien järjestelyt ongelmana, minimiresurssit. Kirjastoauton palveluvarmuus tulevaisuudessa (auton kunto).

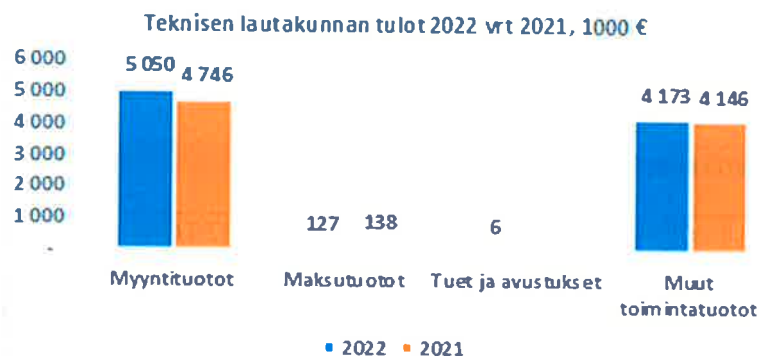
Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta huolehtii alaisuudessaan olevien toimintojen laadukkaasta ja tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä.

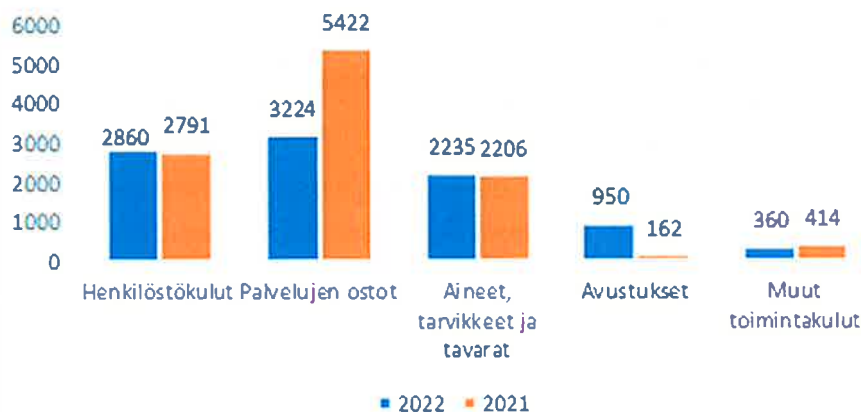
Saadun selvityksen mukaan henkilöstöresurssit kriittiset, varahenkilöstöä ja sijaisuuksien järjestämistä on vaikea toteuttaa.

Purkutöiden valmistelu eteni, ja ne käynnistyivät 2023. Määrärahavaraukset budjetissa.

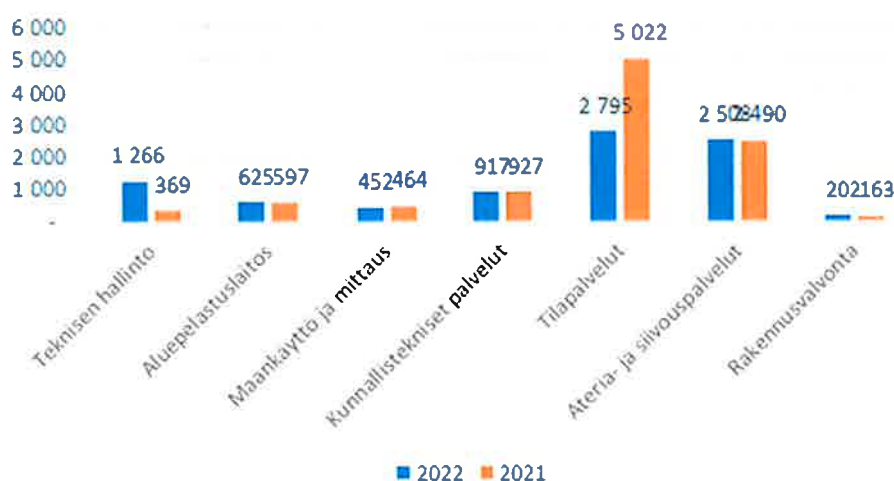
Metsänmyyntitulot budjetoidun mukaiset. Kiinteistöveroselvitys on osoittautunut tavoitteidensa mukaiseksi. Kiinteistöverotuotot ovat nousseet n. 300000 € vuodessa. Selvitystä jatketaan arviolta vielä vuoteen 2024. Kiinteistöistä selvitetty n. 80 %. Loput kiinteistöt sijainnillaan haastavampia.



Teknisen lautakunnan kulut 2022 vrt 2021, 1000 €



Tekninen vastuualueittain pl. vesihuolto 2022 vrt 2021, 1000 €



Lautakunnan valtuustotasoa sitovat määräraha

1000 €	2022 toteuma	2022 TA muu- tettu	2022 TA alkupe- räinen	2021toteuma
toimintatuotot	9235	8507*	8507*	8968
toimintamenot	-9630	-9882	-8582	-10992
toimintakate (netto)	-395	-1300	-75	-2023

- *= sisältää valmistuksen omaan käyttöön 2000 €

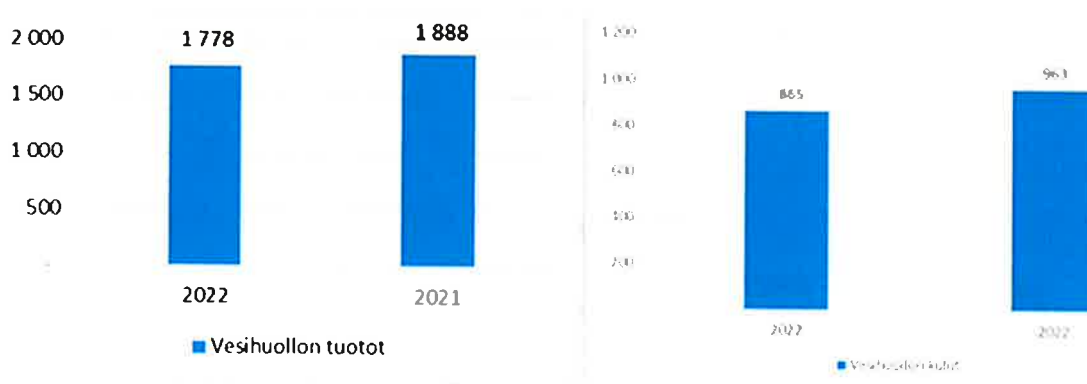
Varauksia tehty tilinpäätökseen 2022 purkukustannuksiin 50000 € ja Palo- ja pelastustoimen varallaolokorvauksiin 800000 € (Kv 12.12.2022 § 58). Aiempana vuonna purkuvarauksia on tehty 2,8 M€

Vokkolan alueen energiatehokkuuteen liittyvä kylmälaiteurakka on valmistunut ja monitoimiareenan aurinkovoimala asennettu. Kylpylän aurinkovoimalan työt käynnistyivät.

☺ Henkilöstöresursseihin nähden onnistuttiin hyvin. Kaavahankkeet etenivät suunnitelusti. Lupien käsittelyajat asetettujen tavoitteiden mukaiset. Näkyminen Rakenna ja asu – messuilla sekä yrittäjätorilla. Gebwellin ja Opintien hallit myyty, vuokrausta tehostettu. Henkilöstön koulutuksella vaikutettu ammattitaidon kehittämiseen ja työturvallisuuden tehostamiseen.

☹ Oravikosken koulun ympäristön asemakaava ei edennyt. Korjausvelka. Kunnan kiinteistöjen käyttöasteessa vielä tehostamisen varaa. Investointien toteuma jäänyt suunnitellusta huomattavasti.

Vesihuoltolaitos



Vesihuoltolaitos vastaa vesihuollosta sisältäen jäteveden käsittelyn ja puhtaan veden jakelun. Vesijohtoverkosta on 386 km ja jäteveden viemäriverkosta 198 km. Pumppaamoita jätevedelle on 61 kpl. Kuntastrategian 'Hyvät palvelut' on lähimpänä vesihuoltoa

Vesihuolto ostaa puhtaan veden Keski-Savon Vesi Oy:ltä Syvänsin pohjavesialueelta. Laitoksella on 2 varavedenottamo pohjavedestä. Jätevedet johdetaan Akonniemen puhdistamolle Varkauteen.

Omana tulosityksikkönä toimiva vesihuoltoyksikkö saavutti jälleen toimintatavoitteensa. Veden jakelussa ja jätevesien käsittelyssä onnistuttiin toiminta-ajatuksen mukaisesti. Yksikön tulo positiivinen (0,091 m€) ja kustannusvastaavuus saavutettiin.

☺ Kustannusvastaavuus saavutettiin, joka on perusedellytys. Toiminta linjakasta. Vesihuoltoverkoston saneeraustarve on tiedostettu ja taloudellisten reunaehtojen mukaisesti toteutetaan. Toimintavarmuus erittäin hyvä. Alijäämää kyetty supistamaan taseyksikön osalta. Henkilöresurssit parantuneet.

☹ Infran korjausvelkaa edelleen. Hallinto-oikeus kumosi vesihuollon toiminta-alueen laajennusta koskevan päätöksen.

Elinkeinotoimi

Uusia suurempia elinkeinotoimen hankkeita ei 2022 toteutunut. Pienempiä hankkeita runsaasti. Kuntastrategian mukaisesti on aloitettu 2021 loppuvuonna ”Kasvua ja investointeja Vesileppiksen alueelle”- hanke, jonka tavoitteena on etsiä uusia investoreita ja yrittäjiä alueelle. Hanke on käynnissä edelleen. Kunta möi omistamiaan teollisuushalleja yrittäjille, mitä voidaan pitää suositeltavana ja kuntastrategian mukaisena toimintana.

Erilaisilla hankkeilla (esim. New Tech) on saatu lisättyä alueen elinvoimaisuutta ja osallistuminen on ollut kustannustehokasta ja tuloksellista.

Riikinnevan alueen kehittäminen (biokaasutuotanto, tuulivoima) etenee. MTK:n Biokaasua pelloilta –hanke toteutuessaan vahvistaa koko kunnan elinvoimaisuutta ja tukee uusien energiamuotojen tuotannon aloittamista (esim. Vety).

Kuntaan palkattiin viestintä- ja markkinointipäällikkö tehostamaan kuntamarkkinointia ja viestintää.

☺ Perustettuja yrityksiä (35 kpl) ja lakkautettuja (20 kpl); yritysten kokonaismäärä kasvanut.

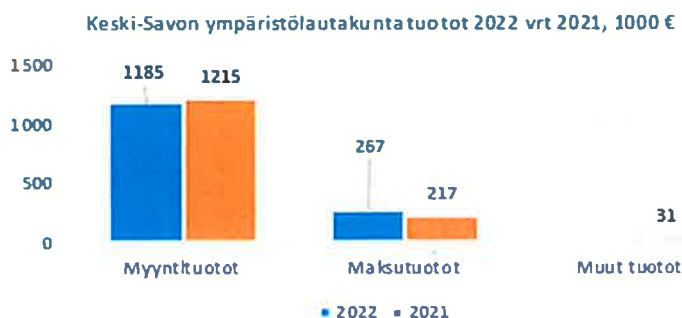
☹ Elinkeinotoimikunnan vaikutus- ja kehittämismahdollisuuksissa parantamisen varaa.

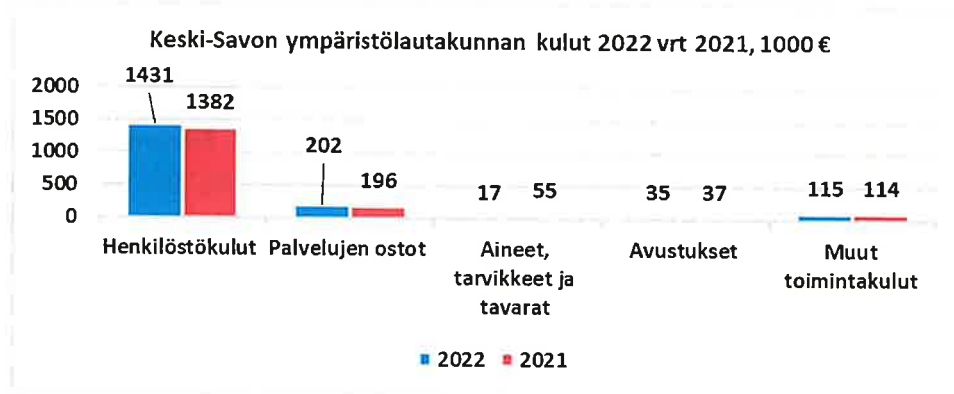
Kuntakonserni ja ylikunnalliset

Konserniyhtiöiden taloudellinen tulos ja toiminta käsitelty konserninyhteydessä aiemmin. Kunnan osuudet Kuntayhtymissä ovat Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky (3,52 %), Keski – Savon jätehuollon liikelaitosyhtymä (20,80 %), Vaalijalan kuntayhtymä (3,20 %) Savon koulutuskuntayhtymä (1,2 %) ja Pohjois-Savon Liitto (4,00 %).

Ylikunnallisista Vaalijala, Pohjois-Savon Liitto ja Keski-Savon jätehuolto olivat voitollisia, tappiollisia tuloksia tekivät Savon koulutuskuntayhtymä ja Pohjois-Savon Sairaanhoitopiiri kuntayhtymä.

Keski-Savon Ympäristölautakunta, jossa Leppävirta toimii isäntäkuntana, on mukana Heinävesi, Joroinen, Pieksämäki ja Varkaus.





☺ Konserniohjauksen toiminnasta saatiin selvitys.

☹ Terveysvalvonnan suunnitelmanmukaisten tarkastusten määrä jäänyt alle tavoitteen ja ympäristö- ja maa-aines lupien käsittely osin viivästynyt.

Yhteenvetoarviointi

Tarkastuslautakunta toteaa: Leppävirran kunnan taloutta ja toimintoja on ohjattu ja johdettu Kuntastrategia huomioiden ja valtuustotason sitovat tavoitteet valtaosin toteutuen. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti

Lautakunta kiinnittää erityisesti huomiota: Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen tulee edelleenkin kiinnittää huomiota. Kunnan työntekijöiden huomattavaa ja tuloksellista panosta HVA-alueelle siirtymisen valmistelussa.

Lautakunta ilolla toteaa: Kunnan osalta linjakkaan ja elinvoimaisena tapahtuneen vaihdoksen Sote-alueelle. Kunnan perusturvan palvelut siirtyivät terveinä HVA:lle. Kunnan hyvän taloustilanteen Pohjois- Savon vertailussa.

Lautakunta suosittaa: Konserniohjauksen dokumentaation ja päätöspolun terävöittämistä. Tällä toimella hallinnon läpinäkyvyyttä vahvistettaisiin. Lisäksi voisi olla tarpeellista linjata Konserniohjeen mukaiset toimintamenetelmät.

Tilintarkastajan kertomuksen mukaan kunnan hallinto on toiminut laillisesti ja kirjanpito on hoidettu sitä koskevien säännösten mukaisesti. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä.

Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2022 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi. Tarkastuslautakunta kiittää kunnan henkilöstöä ja luottamushenkilöitä ansiokkaasta työstä.

Leppävirta 05.06.2023


Heikki Ropponen, pj


Henna Pitkänen vpj


Eija Nissinen


Pertti Hyvärinen


Juha Kumpulainen

